

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3140/2022. (IV. 1.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.090/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A közhasznú egyesület indítványozó csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője (dr. Aradszky Zsolt ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.090/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Az alapul szolgáló ügyben az indítványozó egyesületet – nem lakás céljára szolgáló ingatlan tulajdonosaként – az első fokú önkormányzati adóhatóság építményadó fizetésére kötelezte. Az építményadó fizetési kötelezettség megállapítását követően az indítványozó mentesség iránti kérelmet terjesztett elő, arra hivatkozással, hogy egyesületként közhasznú tevékenységet végez, és az ingatlant az alapszabálya szerint kizárólag az alapcélnak megfelelően használja. Az elsőfokú hatóság a KI/13188-6/2019/II. számú határozatával a kérelmet elutasította, majd az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró másodfokú hatóság a BP/1008/00738-2/2020. számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta. Az indítványozó ezt követően közigazgatási pert indított a másodfokú hatósággal szemben, melyben a Fővárosi Törvényszék az indítványozó keresetét elutasította. A Törvényszék ítéletében kifejtette, hogy az egyesület a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 3. § (2) bekezdése szerint – a (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel – adómentes valamennyi helyi adó alól. A jogszabályhely (3) bekezdése alapján azonban a (2) bekezdés szerinti mentesség abban az adóévben illeti meg az adóalanyt, amelyet megelőző adóévben folytatott tevékenységéből származó jövedelme (nyeresége) után sem bel-, sem külföldön adófizetési kötelezettsége nem keletkezett. Az építmény – és telekadó tekintetében a (2) bekezdés szerinti mentesség pedig azon épület (épületrész, telek) után jár, amelyet az ingatlan-nyilvántartásban tulajdonosként vagy a magyar állam tulajdonában álló ingatlanon fennálló vagyoni értékű jog jogosultjaként bejegyzett adóalany kizárólag a létesítő okiratban meghatározott alaptevékenysége kifejtésére használ. Hangsúlyozta a bíróság, hogy a Htv. 3. § (2) és (3) bekezdése kölcsönös egymásra utalást tartalmaz, a két rendelkezést csak együttesen lehet értelmezni. Az első fordulat szerint az adómentesség valamennyi helyi adónem esetében csak azzal a feltétellel illeti meg a privilegiált adóalanyokat (köztük az egyesületet), ha a megelőző adóévben folytatott tevékenységéből nem származott adóköteles jövedelme. Ez az adómentességet kizáró ok egységesen vonatkozik valamennyi adónemre – így az építményadóra –, és a Htv. 3. § (2) bekezdése alapján valamennyi egyébként adómentes adóalanyra – így az egyesületre is.
- [3] Az ítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, a Kúria azonban Kfv.I.35.090/2021/2. számú végzésében annak befogadását megtagadta, mivel az nem felelt meg a befogadás feltételeinek. Végzése indokolásában rámutatott, hogy a perbeli esetben a főkérdés az volt, hogy a Htv. 3. § (3) bekezdésében említett két feltételnek együttesen kell-e fennállnia, vagy akár már az egyik feltétel bekövetkezése esetén az adómentesség a felperes tekintetében megállapítható. Utalt arra, hogy e kérdéskörben a Kúria már több eseti döntésében állást foglalt, eszerint egyrésztől fent kell állnia az adóévet megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységből származó jövedelem utáni adófizetési kötelezettség hiányának, másrésztől kizárólag azon építményekre illeti meg az adómentesség, amely az adott adóévben alaptevékenység kifejtésére szolgál, és amelyben ténylegesen folytatja a mentességet kérő adózó az alapító okiratban, alapszabályban meghatározott alaptevékenységét. Megállapította, hogy a jogerős ítélet a Kúria döntéseiben foglaltaknak maradéktalanul megfelel, ezért a felvetett jogkérdést illetően – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont *ab*) alpontja alapján – a felülvizsgálati kérelem befogadása nem volt indokolt.

- [4] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria befogadást megtagadó döntése sérti a diszkrimináció tilalmát, mert önkényes és alaptörvény-ellenes módon különbözteti meg azokat az adóalanyokat, amelyeknek az előző adóévben társasági adófizetési kötelezettségük keletkezett azoktól, amelyeknek nem. Az indítványozó szerint a Kúriának a helyes jogértelmezés szerint azonosítani kellett volna az ügy alapjogi érintettségét, a felülvizsgálati kérelmet be kellett volna fogadnia és az indítványozó jogértelmezésével egyező döntést kellett volna hoznia. A Kúria döntése az indítványozó álláspontja szerint sérti továbbá az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésében foglalt arányos közteherviselés elvét, valamint a 28. cikkében foglalt, a bíróságok jogértelmezésére vonatkozó előírást. Az indítványozó erre tekintettel az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, mivel „a Kúria végzése az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik, ugyanis a téves jogértelmezés az Alaptörvény XV. cikkében és XXX. cikkében foglaltak sérelmét vonzza magával.” Az indítványozó szerint „a végzés megsemmisítését követően a lefolytatott új eljárásban a Kúriának be kell fogadnia a felülvizsgálati kérelmet és az indítványozó alkotmányjogi panaszban rögzített jogértelmezése szerint kell eljárnia akként, hogy a Fővárosi Törvényszék ítéletét megváltoztatva a Kúria a keresetnek teljes egészében helyt ad.” Az indítványozó külön kitért arra, hogy álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz vonatkozásában az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése nem alkalmazható, egyben az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján kérte az alkotmányjogi panasszal támadott végzés végrehajtásának felfüggesztését. Az Alkotmánybíróság főtítkára felhívására kiegészített, módosított panaszt az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírálta el.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
- [6] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett bírósági végzéssel zárult ügyben felperes volt, így az Abtv. 27. § (2) bekezdés a) pontja értelmében érintettsége fennáll, az alkotmányjogi panasz tekintetében indítványozói jogosultsággal rendelkezik. A rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [7] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.090/2021/2. számú végzését az indítványozó jogi képviselőjének 2021. március 4. napján kézbesítették, az alkotmányjogi panaszt 2021. április 27-én, határidőben, elektronikus úton terjesztették elő, melyet 2021. április 28-án érkezettek az első fokon eljáró bíróságon. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [8] Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontját, és az Abtv. 27. § (1) bekezdését, amelyek alapján az alkotmányjogi panasz eljárást kezdeményezte, a kifogásolt bírósági végzést, valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit. Beadványában előadta, hogy álláspontja szerint a sérelmezett bírósági végzés miatt ellentétes az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel, ezzel eleget tett a határozott kérelem törvényi feltételeinek.
- [9] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [10] Az indítványozó a kúriai végzés elleni beadványában többek között az Alaptörvény 28. cikkének sérelmét is állította. Az Alaptörvény 28. cikke azonban nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjog sérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz önmagában nem alapítható [pl. 3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 3550/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [11] A Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése ellen az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése, valamint XXX. cikk (1) bekezdése tekintetében állított sérelmeket illetően az Alkotmánybíróság szükségesnek tartja felidézni, hogy korábban már állást foglalt a tekintetben, hogy a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, és alkotmányjogi panasszal támadható [lásd: 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [14]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [11]]. Azonban a jelen ügyben is fenntartja azt a korábbiakban kifejtett álláspontját, miszerint „[a] Kúria azon döntése, mely – a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján – a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő peres féltől várja el, hogy a kérelem

befogadhatóságát az ott taxatívén felsorolt valamely okra hivatkozva maga indokolja, és e jogszabályhelyet úgy értelmezi, miszerint a befogadás feltétele – a formai okokból történő visszautasíthatóságon túl – az ilyen okok kérelmező általi, tartalmi jellegű bizonyítása, nem vet fel alkotmányossági problémát” {3023/2020. (II. 10.) AB végzés, Indokolás [18]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [21]}. Ezen túlmenően annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e, szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül {3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; 3308/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [20]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [22]; 3475/2021. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.

- [12] 3. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.
- [13] Miután az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasította, a végzés végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelem vizsgálatának nincs helye.

Budapest, 2022. március 8.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Márki Zoltán
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1376/2021.

• • •